

NOTA DE PREMSA

Ecologistes de Catalunya rebutja frontalment la política de transvasaments del govern català

La situació actual de manca d'aigua no respon únicament a una situació anòmala de manca de pluges, escenari recurrent en la climatologia de la Mediterrània Occidental, per una banda, o dels baixos nivells de reserves als pantans, per una altra, sinó que és la conseqüència directa d'una mala planificació dels recursos hídrics i una gestió de l'aigua favorable al malbaratament per part de determinades activitats econòmiques. Amb aquestes males pràctiques es creen desequilibris no desitjats entre els recursos disponibles i una oferta d'aigua excessiva per una demanda ajustada als usos reals i més sostenible.

La ciutadania està donant una lliçó magistral als responsables polítics d'aquest país, reduint el consum domèstic fins a valors veritablement decreixents i dignes d'elogi. S'està demostrant que l'estalvi d'aigua a les llars està tocant fons en molts municipis, i no pot ser la pedra angular de la gestió de l'aigua. Per tant és obvi pensar que la mala planificació del recurs i dels seus usos ha d'implicar per força canvis estructurals en sectors que han fet i fan un ús excessiu, i sovint un abús, d'un recurs cada cop més escàs amb l'esdeveniment del Canvi Climàtic i el fenomen de la desertització. Aquests sectors que han vist com el seu creixement econòmic no tenia fre, i que han disposat d'aigua "a doll" durant dècades, sobretot per un excés d'oferta, hauran de reflexionar sobre la sostenibilitat del model actual i les conseqüències immediates que ja afecten al conjunt de tota la població. Ens referim, òbviament, als sectors de l'agricultura, la construcció, la indústria i el turisme.

Si alguns d'aquests sectors haguessin negociat de forma decidida millors convenis estructurals i de planificació, amb reciprocitat amb les administracions, s'haurien assolit estalvis d'aigua molt importants, que haurien demorat escenaris de pretesa sequera com el que es presenta i donarien marge per adobar infraestructures ineficients com sistemes de regatge actualment obsolets i moltes xarxes d'abastament, per posar dos exemples.

Les entitats que conformem Ecologistes de Catalunya portem dècades advertint dels abusos comesos en les captacions d'aigua per a regadius, indústries, pistes d'esquí, camps de golf, urbanitzacions, i complexes lúdics. Tanmateix, també portem dècades sense ser escoltats per la classe política, de la qual alguns dels seus membres, amb una certa i persistent amnèsia, s'arregleraven en les idees de la sostenibilitat i control eficient dels recursos, ni pels grups empresarials que han hipotecat totalment aquesta opció de futur sostenible, transformant l'escenari en una necessitat de decreixement.

Alguna cosa ha de canviar en aquest paradigma per anar a un model digne en la gestió de l'aigua, més enllà de "polítiques d'emergència" trasvassistes, alguns encoberts com el transport d'aigua en vaixells, i d'altres totalment descoberts i flagrants, com els antics

transvasaments de l'Ebre i del Ter, o com els “potencials” transvasaments del Segre, el Roine, o la interconnexió CAT-ATLL, objectius que persegueixen seguir augmentant el negoci de l'oferta i la neutralització de la Nova Cultura de l'Aigua que predica l'actual Directiva Marc de l'Aigua de la Unió Europea.

Pretendre resoldre el problema de manca d'aigua de la regió metropolitana de Barcelona aportant aigua de l'exterior és d'una autèntica miopia política i desqualifica el govern com a gestors irresponsables. A més del malbaratament, el problema és l'elevada concentració urbanística i industrial de la pròpia regió metropolitana, que concentra en una superfície de 3236 km² el 10% del país (la xifra desproporcionada d'uns 5'5 milions de persones, el 80% de la població de Catalunya, més o menys la mateixa proporció de les superfícies industrials del país).

Davant d'aquesta situació l'única solució passa no només per parar el creixement descontrolat de la regió metropolitana, sinó també començant per aplicar criteris de decreixement, amb mesures que afavoreixin l'ordenació i distribució equitativa en el territori de les activitats productives com de la població que hi viu associada. El que considerem que s'amaga al darrere de tot és la defensa cega i perversa per part de l'actual govern de la Generalitat dels interessos mercantilistes del poder econòmic, que entre altres controlen la distribució de l'aigua. Això és el que pesa i decideix.

Ja són moltes les veus que s'han alçat en contra de les mesures transvassistes del govern català, algunes des del més pur vessant polític, altres des de la perspectiva territorial, i altres des de la més respectable neutralitat. **Ecologistes de Catalunya vol manifestar, des de la tasca de defensa del territori que hi fan les entitats més representatives de l'ecologisme català, la seva rotunda oposició a qualsevol projecte de transvasament d'aigua a les conques catalanes, ja sigui per transport, connexió o “captació”.**

En aquest sentit, davant de les intencions del Govern de la Generalitat de començar al mes d'abril les obres a la capçalera del Segre per realitzar el transvasament d'aigua del riu Segre des de la Cerdanya, conca alta del riu Segre, cap al Llobregat, amb destinació a la regió metropolitana de Barcelona, considerem que:

- l'esmentada acció suposaria una autèntica transgressió de les normes legals bàsiques que regulen l'estat de dret i democràtic.
- Amb aquest pla de govern s'anul·larien tots els processos previstos d'informació, transparència i participació pública, actuant unilateralment i per decret, amb el pur estil de les declaracions d'estat de excepció propi dels governs totalitaris, i vulnerant innumerables normatives catalanes, espanyoles i directives europees.
- el projecte de transvasament té unes exigències legals a complir, com són la redacció d'un projecte, amb el seu tràmit d'avaluació d'impacte ambiental i social previst en la normativa vigent, i la corresponent informació i participació pública, que no es pot anular per existir altres alternatives possibles.
- legislativament és del tot imprescindible la tramitació al congrés dels diputats i l'aprovació del Ministeri de Medi Ambient mitjançant decret llei. També hauria de requerir l'aprovació del parlament català, i del consell de l'aigua de la conca del Ebre.

Des d'Ecologistes de Catalunya presentarem davant de la fiscalia de medi ambient una denúncia per presumptes delictes de prevaricació, contra el medi ambient i d'abús de poder per part de govern de la Generalitat.

I més enllà de la situació actual de sequera i de posicionaments i contradiccions, el secretisme, l'opacitat, i els desmentits dels representants del govern, Ecologistes de Catalunya DEMANA:

- La recuperació de tots i cadascun dels aqüífers de Catalunya que actualment no són aprofitables per a ús de boca per problemes de contaminació, ja sigui per nitrats, clorurs, sulfats, trihalometans, o qualsevol altre contaminant. Cal recordar que amb noves tecnologies com l'electrodiàlisi o l'òsmosi inversa, per citar alguns exemples, ja fa anys aquests recursos son perfectament recuperables i amb costos associats comparables o fins i tot més econòmics que els transvasaments.
- La recuperació progressiva dels cabals mínims de manteniment a tots els rius catalans, d'acord amb allò que es disposa al Pla Sectorial de Cabals de Manteniment i la Directiva Marc de l'Aigua, mitjançant el tancament immediat de totes les minicentrals, per escenaris considerats crítics, així com la progressiva amortització de les concessions administratives d'aquestes activitats, per tal de recuperar l'estat més natural possible dels nostres rius, amb uns cabals circulants d'acord amb la nostra climatologia.
- La recuperació dels boscos de ribera exclusivament amb espècies autòctones i la seva fauna associada, per a mantenir la qualitat dels ecosistemes de rius i rieres nets i saludables
- El retorn progressiu dels transvasaments del Ter i de l'Ebre, en un horitzó proper, acompanyat de l'augment dels recursos propis dels aqüífers locals al Camp de Tarragona i a les conques del Llobregat, Besòs i Pla de Barcelona, on actualment es dona una saturació en molts punts, havent-se d'efectuar bombaments d'importantes quantitats d'aigües freàtiques al sistema de clavegueram, i de retruc diluint de forma ineficient la càrrega contaminant de les aigües residuals que van a parar a les EDAR's dels sistemes de sanejament.
- L'aplicació de mesures fiscals i sancions contundents en aquells sectors econòmics que fan un ús insostenible de l'aigua
- La imposició de responsabilitats penals als causants de contaminació fluvial o edàfica per abocaments il·legals o negligència de les Administracions en el seu control i vigilància, i de retruc als funcionaris que amb coneixement reiterat d'incompliments administratius no ho denunciïn a la Fiscalia de Medi Ambient del TSJC
- La creació de normatives i ajuts per impulsar els sistemes de captació de pluvials, xarxes separatives, mecanismes d'estalvi i eficiència, regeneració d'aigües grises, a nivell urbà. Cal recordar que cada dia s'aboquen al mar, a la costa central de Catalunya, més d'un milió de metres cúbics d'aigües regenerades, que amb una adequada inversió en tractaments d'afinatge es podrien recuperar i reutilitzar, alliberant cabals d'aigües potables actualment utilitzades per serveis de reg i neteja de la via pública dels municipis.
- La recuperació de zones on havien existit aiguamolls naturals i la creació de nous, de zones de laminació i llacunatge en aquells cursos fluvials, ja siguin temporals o permanents, que permetin la recàrrega dels aqüífers o l'emmagatzematge temporal d'aigua en àrees rurals, naturals o naturalitzades

- La creació de figures de protecció del territori en aquelles àrees naturals o rurals que serveixin com a punt de recàrrega òptima de l'aqüífer (Zones Prioritàries de Recàrrega)
- L'obligació d'instal·lar sistemes de depuració en cicle tancat per a tot tipus d'activitats industrials que facin servir sistemes de refrigeració basats en l'evaporació i condensació d'aigua
- Establir l'obligació d'eliminar els sistemes de mesura d'aigües potables per aforament en l'abastament en baixa domiciliària, que encara es detecten en molts municipis
- Exigir transparència màxima, i publicació de les dades actualitzades, en quant als percentatges de pèrdues en les xarxes d'abastament, tant d'alta com de baixa, i responsabilitzant als seus gestors, tant públics com privats, d'aquestes pèrdues, tot i els episodis de sequera, per mala gestió i deficiències en el seu manteniment
- La reducció dràstica en les concessions a determinades activitats econòmiques que no són prioritàries i que fan un abús del recurs (camps de golf, pistes d'esquí, urbanitzacions de luxe)
- La moratòria extensiva a tot el territori català de nous regadius allà on no existeixi la disponibilitat del recurs (s'entén que per a ser disponible, el recurs s'ha de trobar en el propi àmbit local i no a centenars de quilòmetres)
- La moratòria extensiva a tot el territori català de nous embassaments d'origen artificial, així com dels existents al sistema Ter - Llobregat que disposin de centrals hidroelèctriques associades, on cal un màxim control per part de les administracions de desembassaments atípics que posteriorment tendeixen a crear escenaris de manca d'aigua, com va passar en l'anomenada "sequera" preolímpica.
- Incorporació a la política de planejament urbanístic de mesures de racionalitat en l'oferta i la demanda, internalització de costos de subministrament i tractament
- Les bones pràctiques i el control de la capacitat màxima dels embassaments, respectant el marge de seguretat per avingudes, en quan la presència de sediments que minven la capacitat disponible d'aquestes infraestructures.
- Finalment recordar que potser ja hem depassat la línia dels límits de creixement i que la intel·ligència soluciona molts problemes, però que la saviesa els evita.

**AQUESTA ÉS LA NOVA CULTURA DE L'AIGUA QUE
NOSALTRES DEFENSEM**

**Federació Ecologistes de Catalunya
Catalunya, 28 de març de 2008**